

W dniach 29.11-02.12.2012r. w Irlandii (Ashbourne) odbyła się trzecia wizyta w ramach projektu partnerskiego pn. „Move free and prosper?!”, w której udział wzięli przedstawiciele grupy partnerskiej z Niemiec (ttg team training GmbH), Irlandii (Meath Community – Rural and Social Development Partnership Limited), Turcji (Hüyük Provincial Education Directorate) oraz Polski (Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach). Rolę organizacji goszczącej pełnił partner irlandzki.

Spotkanie rozpoczęło się podsumowaniem dotychczasowych działań zrealizowanych w ramach projektu, które przedstawił przedstawiciel Koordynatora (ttg team training GmbH). W dalszej kolejności partnerzy omówili wyniki kolejnego badania ankietowego zrealizowanego w rodzimych krajach. Celem działania było uzyskanie informacji na temat potrzeb osób zainteresowanych wyjazdem w celach zarobkowych poza granice kraju, a także przeszkód na jakie napotykają planując wyjazd.

Podsumowanie wyników badania partnera z Niemiec:

- respondenci: 16 osób; 62,5% z wykształceniem średnim, 56% - wykształcenie wyższe; większość z przedziału wiekowego 26-35 lat (56%); 50% badanych stanowiły osoby poszukujące pracy, zaś 25% - osoby pracujące; 37,5% respondentów nie pracowało nigdy poza granicami kraju;
- większość badanych (44%) rozważa wyjazd, ale nie podjęło ostatecznej decyzji; wśród najczęściej wskazywanych krajów docelowych pojawiają się: Szwajcaria, Włochy, Stany Zjednoczone;
- najczęściej wskazywanymi powodami wyboru tych krajów są: ich sytuacja ekonomiczna, warunki klimatyczne, a także fakt, że rodzina/przyjaciele żyją/pracują w tych krajach;
- w zakresie wsparcia instytucjonalnego w momencie podjęcia decyzji o wyjeździe – większość badanych nie kontaktowała się z żadnymi podmiotami (44% wskazań); zaś część skorzystała z Internetu lub nawiązała bezpośredni kontakt z przyszłym pracodawcą (37,5% wskazań);
- dwa główne powody wyjazdu to: chęć nauki języka oraz kształcenie (50% wskazań) oraz poznanie innej kultury/zwiedzanie (37,5% wskazań); część respondentów wskazała problemy ze znalezieniem pracy w kraju (25% wskazań); niewiele badanych wskazało, że powodem planowanego wyjazdu jest zbyt niski poziom wynagrodzenia w kraju (6% wskazań);
- zdecydowana większość badanych (82%) jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia w konkretnej branży/zawodzie, tj. : handel/sprzedaż, ogrodnictwo, inżynieria, usługi, informatyka, opieka nad dziećmi, dziennikarz, sekretarka;
- wśród sposobów poszukiwania pracy badani wskazywali najczęściej: ogłoszenia w Internecie oraz ogłoszenia w prasie lokalnej;

- udział w kursach i szkoleniach językowych (50% wskazań), kontakt ze znajomymi mieszkającymi w kraju docelowym (44% wskazań) oraz przygotowywanie CV (37,5% wskazań) są najbardziej popularnymi działaniami związanymi z przygotowaniem się do wyjazdu;
- 62,5% badanych nie wyraża żadnych obaw związanych z wyjazdem; wśród obaw wyrażanych przez 37,5% respondentów znalazły się m.in.: brak kontaktu z rodziną i przyjaciółmi w Niemczech, problemy ze znalezieniem pracy, znajomość języka i kultury kraju docelowego;
- dodatkowe wsparcie, na które chcieliby móc liczyć badani to przede wszystkim: pomoc w znalezieniu miejsca zamieszkania, wsparcie finansowe (zasilek tymczasowy).

Podsumowanie wyników badania partnera z Irlandii:

- respondenci: 22 osoby; 27,3% posiadało świadectwo ukończenia szkoły średniej oraz studiów wyższych; większość z przedziału wiekowego 26-35 lat (46%); 40,9% badanych stanowiły osoby poszukujące pracy, drugi największy odsetek to respondenci samozatrudnieni (18,2%); 54,5% badanych nie pracowało nigdy poza granicami kraju;
- większość badanych (42,9%) rozważa wyjazd, ale nie podjęło ostatecznej decyzji; wśród najczęściej wskazywanych krajów docelowych pojawiają się: Kanada, Australia, Anglia;
- najczęściej wskazywanymi powodami wyboru tych krajów jest fakt, że rodzina/przyjaciele żyją/pracują w tych krajach (42,1% wskazań), a także większe możliwości znalezienia zatrudnienia (21,1% wskazań);
- w zakresie wsparcia instytucjonalnego w momencie podjęcia decyzji o wyjeździe: badani korzystali z usług centrum informacji obywatelskiej (36,4% wskazań), oferty Biura Zatrudnienia FÁS (27,3%);
- najczęściej wskazywanymi powodami planowanego wyjazdu są: problemy ze znalezieniem pracy w kraju (36,8% wskazań), możliwość przebywania z rodziną/znajomymi, którzy wyemigrowali (26,3% wskazań);
- większość badanych (22,7%) jest zainteresowana podjęciem jakiegokolwiek pracy; murarz i dietetyk to najczęściej wskazywane zawody, w których respondenci planują podjąć zatrudnienie; z kolei: budownictwo, edukacja i usługi to najczęściej podawane sektory;
- wśród sposobów poszukiwania pracy badania wskazywali najczęściej: ogłoszenia w Internecie, pomoc znajomych/rodziny;
- najpopularniejszymi działaniami, które mają przygotować do wyjazdu są: kontakt ze znajomymi mieszkającymi w kraju docelowym (62,5% wskazań) oraz przygotowywanie CV (56,3% wskazań); tylko 12,5% wskazań dotyczyło uczestnictwa w dodatkowych szkoleniach oraz kursach językowych;
- większość respondentów wyraża obawy związane z planowanym wyjazdem (68%); do najczęściej wskazywanych należą: tęsknota za domem/rodziną, obawa że przyjaciele/rodzina nie osiedlą się w nowym kraju oraz o znalezienie właściwej pracy;
- w zakresie dodatkowego wsparcia, które ułatwiłoby planowany wyjazd poza granice kraju, badani wskazywali na: wsparcie finansowe/doradcze,

stworzenie sieci osób, które zmieniły miejsce zamieszkania, wsparcie indywidualne (praca bezpośrednio z mentorem), grupę wsparcia w kraju docelowym.

Podsumowanie wyników badania partnera z Turcji:

- respondenci: 23 osoby; 39% badanych ukończyło studia wyższe, 22% - szkołę średnią; większość osób pochodziła z przedziału wiekowego 18-35 lat (91%); 43% badanych stanowiły osoby poszukujące pracy, drugi największy odsetek stanowiły osoby pracujące (39%); blisko 87% badanych nie pracowało nigdy poza granicami kraju;
- większość badanych (blisko 48 %) rozważa wyjazd, ale nie podjęło decyzji o wyjeździe; wśród najczęściej wskazywanych krajów docelowych pojawiają się: Niemcy, Holandia, Norwegia;
- najczęściej wskazywane powody wyboru krajów dotyczą: sytuacji ekonomicznej kraju docelowego, lepszych warunków pracy oraz większych możliwości znalezienia zatrudnienia;
- Turecka Organizacja ds. Zatrudnienia ISKUR była najczęściej wskazywanym podmiotem, z którym kontaktowali się respondenci w momencie podjęcia decyzji o wyjeździe w celach zarobkowych poza granice kraju (48% badanych);
- badane osoby planują wyjazd przede wszystkim ze względu na: zbyt niski poziom wynagrodzenia w kraju, chęć zdobycia nowego doświadczenia zawodowego i kwalifikacji oraz problemy ze znalezieniem pracy w kraju;
- dla 35% badanych nie ma znaczenia na jakim stanowisku/w jakim zawodzie czy sektorze podejmą pracę;
- kontakt z Turecką Organizacją ds. Zatrudnienia ISKUR oraz pomoc znajomych/rodziny stanowią najczęściej wskazywane sposoby poszukiwania pracy za granicą;
- większość respondentów deklaruje, że nie podejmuje żadnych działań przygotowujących do wyjazdu (blisko 31% wskazań);
- 72% osób zadeklarowało brak obaw związanych z wyjazdem za granicę; wśród pojawiających się obaw pojawiały się wskazania dotyczące dostosowania do różnic kulturowych;
- w zakresie dodatkowego wsparcia, które ułatwiłoby planowany wyjazd poza granice kraju, badani wskazywali na: wsparcie językowe i finansowe.

Podsumowanie wyników badania partnera z Polski:

- respondenci: 24 osoby; 50% badanych legitymowało się wykształceniem wyższym, 29% - policealnym i średnim zawodowym; większość osób pochodziła z przedziału wiekowego 18-35 lat (blisko 42%); większość badanych stanowiły osoby poszukujące pracy (12) oraz bezrobotne (10); prawie 38 % badanych nie pracowało nigdy poza granicami kraju;
- zdecydowanie respondenci wyrażają zainteresowanie wyjazdem w celach zarobkowych za granicę (63% badanych podjęło już decyzję o wyjeździe);
- Norwegia, Wielka Brytania oraz Irlandia są krajami, gdzie respondenci chcieliby pracować i żyć; wśród głównych powodów uzasadniających wybór krajów docelowych znalazły się: lepsze warunki pracy, sytuacja

ekonomiczna kraju docelowego, większe możliwości znalezienia zatrudnienia;

- wyniki badania pokazują, że w momencie podjęcia decyzji o wyjeździe respondenci kontaktowali się najczęściej z: przedstawicielami sieci EURES, powiatowymi urzędami pracy oraz prywatnymi agencjami zatrudnienia;
- zarówno niski poziom wynagrodzenia, jak i potrzeba nauki języka oraz uczestnictwa w kształceniu były wskazywane jako główne powody planowanego wyjazdu;
- 61% respondentów planuje podjąć zatrudnienie na konkretnym stanowisku/w konkretnym sektorze (na przykład: sektor edukacji, budownictwo, obsługa klienta); połowa respondentów wyraziła zainteresowanie pracą jedynie zgodnie ze swoimi kwalifikacjami;
- ogłoszenia zamieszczone w Internecie stanowią najpopularniejsze źródło, z którego korzystają badane osoby zainteresowane wyjazdem; wśród działań przygotowawczych podejmowanych przed wyjazdem respondenci wskazywali najczęściej: przygotowywanie CV, kontakt ze znajomymi mieszkającymi w kraju docelowym, uczestnictwo w dodatkowych szkoleniach;
- 21% badanych wskazuje na obawy związane z wyjazdem (małe doświadczenie zawodowe w porównaniu z mieszkańcami krajów docelowych, umiejętności językowe, różnice kulturowe);
- zaledwie 11 spośród 24 badanych osób wykazało potrzebę uzyskania dodatkowego wsparcia ułatwiającego planowany wyjazd do kraju docelowego. Zebrane odpowiedzi wskazują, że umiejętności językowe mogą stanowić przeszkodę dla respondentów (wskazywana potrzeba wsparcia tłumacza, udziału w kursach językowych); respondenci wyrazili także potrzebę uzyskania wsparcia w znalezieniu zakwaterowania.

W trakcie wizyty uczestnicy mieli okazję wizytować targi rzemieślnicze, w trakcie których lokalni przedsiębiorcy prezentowali swoje produkty i wyroby. Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej uzyskali oni w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich LEADER, nakierowanego na rozwój obszarów wiejskich Unii Europejskiej. Meath Partnership, organizacja goszcząca jest odpowiedzialna za wdrażanie PROW LEADER na obszarze hrabstwa Meath. LEADER jest podejściem oddolnym do rozwoju obszarów wiejskich, które pozwala lokalnym społecznościom określić ich własne potrzeby i opracowuje odpowiednie rozwiązania.

W trakcie spotkania partnerzy z Irlandii oraz Polski przedstawili dobre praktyki związane z tematyką projektu:

- Meath Partnership – Migrants Center Cultúr (www.cultur.ie).

Z uwagi na zakres podejmowanych zadań oraz zainteresowanie potencjalnych odbiorców, działania Centrum zostały uznane za przykład dobrych praktyk. Pracownik Centrum zaproszony na spotkanie grupy partnerskiej przedstawił zasady działania jednostki. Organizacja powstała w 2004r. jako dobrowolne zrzeszenie mieszkańców Meath

zainteresowanych wsparciem i promocją społeczeństwa międzykulturowego. Podmiot działa na rzecz migrantów, uchodźców, ubiegających się o azyl. Podstawowe obszary działalności organizacji to: praca na rzecz rozwoju społeczności lokalnej (podejście wspólnotowe służące identyfikacji i włączaniu migrantów w działania społeczności lokalnej), działania polityczne (wpływ na rozwój kierunków polityki uwzględniających udział migrantów, ich potrzeby i oczekiwania), działania informacyjne (podnoszenie świadomości na rzecz praw i uprawnień migrantów, włączanie migrantów w życie wspólnoty i korzystanie z równych praw), rozwój organizacji (z uwzględnieniem udziału migrantów w strukturach podmiotu). W latach 2010-2012 organizacja wsparła około 500 migrantów, blisko 72% pochodziło z Polski i Litwy, zaś 55% z nich nie posiadało zatrudnienia. Udzielane wsparcie obejmuje m.in. sprawy mieszkaniowe, tłumaczenie dokumentów, kwestie pomocy społecznej a także kursy podnoszące kwalifikacje, w tym zajęcia językowe.

- Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – Europejskie Targi Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji.

Każdego roku WUP w Katowicach organizuje największe w regionie targi pracy. W dniu 11 października 2012r. odbyła się IX edycja targów, podczas których na odwiedzających czekało ponad 5700 propozycji zatrudnienia z kraju i zagranicy. W wydarzeniu uczestniczyło 135 wystawców, w tym: publiczne służby zatrudnienia, przedstawiciele kadry EURES z krajów UE/ EOG, pracodawcy krajowi i zagraniczni, instytucje edukacyjne i szkoleniowe, stoiska informacyjne, instytucje wspierające przedsiębiorczość. Targi odwiedziło łącznie ok. 4 350 osób. Targom towarzyszyły liczne warsztaty i prezentacje. Pracodawcy krajowi poszukiwali pracowników m. in. na stanowiska: spawacz, operator maszyn CNC, stolarz, elektryk, hydraulik, specjalista ds. IT, programista komputerowy, operator wózka widłowego, magazynier, licencjonowany pracownik ochrony, konsultant ds. obsługi klienta ze znajomością języków obcych, sztygar, górnik dołowy, ślusarz dołowy, rozbieracz-wykrawacz, pracownik hali, sprzątaczką, ustawiacz, maszynista spalinowych pojazdów trakcyjnych, konsultant telefoniczny. Pracodawcy zagraniczni oraz doradcy EURES z Czech, Finlandii, Francji, Irlandii, Niemiec, Norwegii, Słowacji, Wielkiej Brytanii prezentowali oferty zatrudnienia m. in. dla: spawaczy, monterów rur, blacharzy, elektryków, cieśli/ stolarzy budowlanych, operatorów maszyn CNC, ślusarzy, pracowników magazynu, pracowników do zbioru owoców, pakowaczy owoców, pracowników piekarni, specjalistów ds. IT, kucharzy, kelnerów/kelnerów.

Podczas spotkania grupa partnerska wypracowała także wstępną propozycję treści i zawartości tematycznej podręcznika, który zostanie wydany pod koniec realizacji projektu. Podręcznik z zakresu swobodnego przepływu pracowników będzie zawierał praktyczne wskazówki dla osób poszukujących pracy, instytucji szkoleniowych, publicznych służb zatrudnienia oraz innych podmiotów zaangażowanych we wsparcie osób poszukujących zatrudnienia poza granicami kraju.